

Derbareya DNA

DNA (Deoxyribonucleic acid) materyalek genetik e li her hucreyê (xane) li bedenê heye. Ji bo nimûne, ew di nava xwinê, tifê, çerm û porê de heye. Herkes DNA heye. Mirov ji dêûbavên xwe pêkhatê DNA-ê ji digirin.

Têstê DNA

Têstê DNA materyalê genetikê ji dû kes an pitir muqayese dikit takû piştrast bikin ku xizmetê hevin. Materyalê genetik bo têstê bi piranî ji paçekî devê an nimûna xwinê werdigrin.

Çima testê DNA ji bo hin daxwazyarên pêşniyarê dikin

Department of Home Affairs (the Department) (WEzaretê Karubarên Hûndir) testê DNA piştrast dike bi wateya pêşkêşkirina delilên ji bo îdiaya tîkiliya malbata biyolojî kirin. Bi piranî corên din delilên mîna belgeya jidayikbûnê yan ji pirtûkên malbatê de berdest in. Bi herhal, testê DNA bijarteka başe dema belgên îdiaya tîkiliya malbata biyolojî bêbawe yan ne bin.

Wezaretê belku pêşniyarê bikit ku testê DNA çê bikin bi watayê bo îspat kirina îdiaya tîkiliya malbata biyolojî. Dema ku Wezaretê bi delilên îdiya tîkiliyê we qayil nebe

Belku pêwîst be belgeyên pêwendîya malbatî pêşkêş bikin taku pîvanên wergirtina vîza yan welatîbûnê Ustraliya bi cih binin. Encamên testê DNA delilê înişanê didit ser îdiaya tîkiliya malbatî, ji bo nimûne tîkiliya dê û bav-zarok an xwişk û birayên.

Testê DNA ne îcbarî ye

Tu ne mecbûrî bi çianîna testê DNA dema bikaranîna wê pêşniyarê bibe.

Testê DNA ji hêla qanûnê nepewîste. Corek din ya delilî e; bi piranî alternative e ji bo belgeya ji dayikbûnê. Ger hûn biryarê bidin testê DNA çê kin, Wezaretê agahdariyê bidin ka çawa testê berhev bikin li gor daxwazên Wezaretê. Her testê din ku derveyî van daxwazan çê bibit qebûl belku qebûl nebe.

Eger hûn biryarê da testê DNA çê nekin, biryarê li ser vîza an jî bi eslê welatîbûnê we di daxwaznameya xwe de were girtin li gor zanyariyên cem Wezaretê heye di wê demê de.

Nirxên testê DNA

Daxwazyarên vîzayên koçber yan jî bi eslê welatîbûnê pêwîste nirxên tam bo testê DNA bidin.

Wezaretê mesrefên tam ya testê DNA ji bo daxwazkerên vîzeyê penaberan didit. Lêblê, wxazyarên programa insanî taybet ku testê DNA bo wan were pêşkêşkirin mesrefên tam ya testê DNA didin.

Şewirdarî

Hûn dikarin şewirdariyê bixwazin (şîret) ji pisporek tendrûstî yan doktorek destûrdar berî ku we biryara çêkirinê testê DNA bidin. Hûn dikarin şewirdariyê bixwazin piştî encamên testê DNA were zanîn jî.

Têbînî: Hûn ji bo her şewirmendiya we berpirsiyarin bo dayîna mesrefê.

Encamên testê DNA yê çî nişanê didin

Testê DNA yê dê û bav û zarokan link biyolojîk di navbera wan de nişanê dide.

Di piraniya rewşan de testê DNA îdiya tîkiliyê piştrast dikit.

Carna testa DNA encama zelalê ser tîkiliya endamên din ên malbatê nade. Eger encam ne zelal e, laboratorê dê encamên şîrove bikit.

Encamên testa DNA ji bo çî bikarê tê

Encamên testê DNA vekirî bo Wezaretê dê ji bo armancên koçber tenê bikarê tînin.

Agahiyên girîng der barê nepenîtiyê

Privacy Act 1988 (Yasaya Nepenîtiyê 1988) 13 Prensîpên nepenîtiyê Australiya têde ku corê komkirina û bikaranîna agahiyên şexsî ji alî Wezaretê rêk dixê. Agahiyên li ser çawa Wezaretê agahiyên şexsî kom dike, bikartîne û êşkere dike bo karên serekî xwe de di forma 1442i de tînin *Privacy notice (Hişyariya nepenîtiyê)*. Agahiyên zêdetir li ser pratikên danûstendina agahdariya gelemperî ya Wezaretê (forma 1442i di nav de) li karnama Nepenîtiyê Wezaretê tînin ser <https://www.homeaffairs.gov.au/access-and-accountability/our-commitments/privacy>

Laboratorên testê DNA pêwîste rezamendî nivîskî hewe hebin berî şiyana êşkere kirinê encamên testê DNA bo Wezaretê an bo sponserêk.

Hûn dikarin agahiyên zêdetir li ser taybetmendî û nepenîtiyê encamên testê DNA ji laboratorê ku testê DNA çê dikit werbigirin.

Laboratorên testê DNA

Ger Wezaretê pêşniyarê bikit ku hûn testê DNA çê bikin, pêwîste hûn laboratorî testê hilbijêrin ku belgedar bit jî alî National Association of Testing Authorities, Australia (Komeleya Niştîmanî ya Desthilatdariya Testê, Australya) (NATA)) ve Bo testê qanûna malbatî û pitir bo xwazyarên li derveya Australya were testkirin, ku pêdiviyên Wezaretê bi cih tînin bo testê DNA di çarçoveya navneteweyî de.

Têbînî: Pêwîste hûn kolektê î samplî DNA ya destûrdar hilbijêrin.

Gava 3 binêrin li xwarê ser çawa laboratorî testê DNA hilbijêrin û gava 5 li xwarê binêrin ser çawa kolektê î samplî DNA hilbijêrin.

Proseya testê DNA.

Proseya testê DNA. pêngavên jêrin heye:

- Wezaretê nameyek bo we dişîne pêşniyarê bikit ku hûn testê DNA çê bikin. Name wê agahiyê bide we ser testê DNA, proseya testê DNA. Û çawa laboratorî testê DNA u kolektê î samplî DNA hilbijêrin.
- Hûn biryarê didin ku hûn dixwazin ku testa DNA bigirin. Hûn dikarin şewirdariyê bixwazin ji pisporek tendrûstî yan doktorek destûrdar eger bivên, lê ew ê li ser xerca we be.
Eger hûn biryarê da testê DNA çê nekin, biryarê li ser vîza an jî bi eslê welatîbûnê we di daxwaznameya xwe de were girtin li gor zanyariyên cem Wezaretê heye di wê demê de.

3. Eger hûn biryar da testê DNA çê bikin, pêwêste hûn laboratorî testê DNA hilbijêrin ku belgedar bit ji alî (NATA) ve Bo testên qanûna malbatî û pitir bo xwazayêrên li derveya Australia were testkirin, ku pêdiviyên Wezaretê bi cih tinin bo testên DNA di çarçoveya navneteweyî de Ji bo ku lab laborator î bibînin:
 - here ser malpera NATA li www.nata.com.au/accredited-facility
 - ji bo lêgerînê li laboratorî testê belgedar, peyvên 'Parentage Testing' li 'Keyword' ya pencera lêgerînê tîbixin u paşan dogma 'SEARCH' lê bixin.
 - Bi laboratuar we ya bijartî peywendî bikin taku tekez bin ku laboratuar şiyane daxwazên Wezaretê qebl dike.
Têbînî: Heger hûn ê daxwazyar î vîzeyê penaber in. laboratorê dê ji we re tê hilbijartin.
4. Gava we laboratorî testê DNA bijartin, divê hun li gel laboratuar peywendî bikin daku randevûyê çê kin u mesrefên testên DNA berhev bikin.
Li gel vê, divê hûn bi laboratorê re tekez bikin eger bivên formê 1528 *DNA Collection Statutory declaration* û formê 1527 *DNA Collection Cover sheet* bo wan boşînin taku ew bikarin wan forman dabigrin, imza bikin û bo ofisa prosekirina vîzeyê verêkin. Formê 1528 û formê 1527 li malpera Wezaretê heye ser www.homeaffairs.gov.au/allforms
Not: Heke hûn li derveyî Australia test kiribin, belku pêwîst nebe şablon î bo laboratorê bişînin taku dabigrin u imza bikin heke wezaretê di amadekirina ser şablonên daxuyaniya yasayî ji laboratorê de bi taybetî çê kiriyê.
5. Tu jî pêwîst kolekter î sampl î DNA hilbijêrin. û agahiyên pêwendî bidin bi laboratorî testê DNA da ku ew bikarin amadekarîyên ji bo berhevkirina testê bikin. Taku kolekter î sampl î DNA hilbijêrin
 - Eger hûn li derveyî Australia in - ofisa prosekirina tîkildarê derve divê niha ji we re lista kolekterên sampl î kirda di nameya ofera testê DNA ji yên ku tu dikarin yek hilbijêrin; an
 - Eger hûn li Australia in- divê hûn navenda berhevkirina pathology namzed bikin (an jî, di rewşên de li wir, navenda berhevkirina pathology nêzî wê derê nebe) , doktorê giştî Australî dikarin daxwazên Wezaretê bicîh bikin ser sampil ê DNA wergerîtin ji bo armancên qanûna malbatê.
6. Heke berê nehatiye çêkirin, laboratorê piştê dê pakête amûrê testê sampl î û daxuyaniya yasayî bişînin eger pêwîst be bo
 - Eger hûn li derveyî Australia in- ofisa prosekirina daxwazname vîze an welatîbûnê. (Li gor pêdiviyên herêmi, lê belê, dibe ku rewş hene ku pakête amûrê testê sampl î û daxuyaniya yasayî Yekser bişînin bo kolekter î sampl î DNA namzedê we.) yan
 - Eger hûn li Australia in – kolekter î sampl î DNA namzedê we.
7. Laboratorê testî DNA dê piştê bi te re peywendî dikin taku bo lihevhatina komkirina samplên we û kesên ku testê DNA girtine. Samplên bi piranî ji bi paçekî devê an leke xwîna tene girtin. Nûnera Wezaretê **divê** amade bit dema samplên ji hemu beşdarvanên derveya Australya tene wergerîtin. Carna, samplên ji hemu beşdarvanên li Australya dê lazime were şahîdandin jî. Testên DNA yên ku daxwazên Wezaretê bicîh nikin belku nehên qebûlîkin. (Testên DNA yên naskirî qanûnî hene li Australya dibe ku bèn qebûlîkin.)

8. Di dema wergerîna samplê DNA, dê formê 1526 *DNA Collection Consent declaration* ku li malpera Wezaretê heye dabigrin u imza bikin (divê li gel wxe bibin û nişana kolekterê samplê DNA bidin). Daxuyana rezamendî hewe bi watayê razîbûnê we ye ser eşkere kirina encamên testên DNA bo Wezaretê. Her kesê samplî didit pêwîste formê daxuyana rezamendî dabigre di wexta wergerîna samplê û bidin bo:
 - Eger hûn li derveyî Australia in- şahîda Wezaretê, wê daxuyana rezamendî, di gel samplên, bo laboratorê testî DNA peywendîdar bişînin (not, di rewşên kemîn de, dê her ew kolekterê samplê bit ku wê yekê dikit); yan
 - Eger hûn li derveyî Australia in û şahîda Wezaretê nebin kolekter î sampl î DNA wê daxuyana rezamendî, di gel samplên, bo laboratorê testî DNA peywendîdar bişînin.
 Encamên testî DNA dê bo hewe û Wezaretê tene şandin, û bipirani piştî 14 roj ji tarîxa girtina hemû samplên ji alî laboratorê testî DNA ve.
9. Eger encamên testî DNA linkek biolojîk nepa nişan bidin (bo mînak, testî dêubavî keşfî 'dêubav'ya pêşkêşkar dikit), hûn dikarin şewirdariyê bixwazin ji doktorek ku Hikumeta Australia diyarî kiriyê bo vê yekê, lê belê divê hûn mesrefa vî xizmetî bidin.
Têbînî: Heger te pêwîstî bi xizmetên bi vî rengî ye û ta niha we te şîretê negirtîyê ser çawa bi doktorek destûrdar peywendî bikin, hûn dikarin agahdarî bistînin ji ofisa prosekirina daxwazname vîze an welatîbûnê grêdayê Wezaretê.

Ev agahî bixwînin bi zimanên din

Ev agahî bi zimanên bin de heye jî:

- Amharic
- Erebi
- Derî
- Fransî
- Hakha Chin (Dewleta Chin - Burma)
- Kurdî (Kurmancî)
- Kurdî (Sorani)
- Çînî (Sade)
- Somalî
- Tagalog
- Vietnamî

Agahiyên zêdetir der bare testê DNA bixwazin

Heger ji te yan ji xizmekî te re hatiye xwastin testê DNA çê bikin û pirsên zêdetir hebin û, an jî bêtir agahîya dixwazin ser testê DNA, ji kerema xwe bi ofisa Wezaretê ku pêşniyara testê ji were kiribûn tîkilî bikin an seredana malpera Wezaretê bikin ser www.homeaffairs.gov.au

Malper **www.homeaffairs.gov.au**

Xeta lêpîrsînê Giştî Telefona **131 881** di dema saetan karê li Australya bikin br operatorê re biaxivin. (Agahiyên tomarîkirî derveyî van saetên hene). Heke hûn ji derveyî Australyê ne, ji kerema xwe bi nêzîktîrîn mîsyona Australî re tîkilî bike.